

„KONTROLNÝ ZOZNAM PRIPRAVENOSTI NA BREXIT“ PRE SPOLOČNOSTI, KTORÉ PODNIKAJÚ SO SPOJENÝM KRÁĽOVSTVOM

August 2020

PRIPRAVTE SA NA 1. JANUÁR 2021

Rozhodnutie Spojeného kráľovstva vystúpiť z jednotného trhu a colnej únie EÚ a ukončiť voľný pohyb osôb, tovaru a služieb s EÚ k 31. decembru 2020 znamená, že od tohto dátumu sa výrazne zmení vzťah medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom pre podniky na oboch stranách.

Tieto zmeny sú nevyhnutné bez ohľadu na výsledok prebiehajúcich rokovaní medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, pričom môžu znásobiť tlak, ktorému podniky už čelia v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19.

Cieľom tohto kontrolného zoznamu je pomôcť spoločnostiam z EÚ, ktoré podnikajú v Spojenom kráľovstve, a/alebo spoločnostiam zo Spojeného kráľovstva, ktoré podnikajú v EÚ, opätovne preveriť svoju pripravenosť na 1. január 2021.

Obsahuje prehľad hlavných oblastí, v ktorých dôjde k zmenám od 1. januára 2021 v každom prípade – bez ohľadu na to, či sa dosiahne dohoda o budúcom hospodárskom a bezpečnostnom partnerstve. Zaoberá sa najčastejšími otázkami a nemal by sa považovať za vyčerpávajúci.

Dodatočné usmernenia možno nájsť v oznámení Komisie s názvom „Príprava na zmeny“ ⁽¹⁾, ako aj v „oznámeniach o pripravenosti“ určených zainteresovaným stranám v jednotlivých sektoroch, ktoré uverejnili útvary Komisie a ktoré sú k dispozícii na tejto adrese:

https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_sk#readiness-notice.

Je nevyhnutné, aby sa všetky spoločnosti pripravili na tieto významné a ďalekosiahle zmeny a aby do 31. decembra 2020 prijali všetky potrebné rozhodnutia a dokončili všetky potrebné administratívne opatrenia.

⁽¹⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: „Príprava na zmeny: Oznámenie o pripravenosti na konci prechodného obdobia medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom, COM(2020) 324 final, 9. júl 2020, https://ec.europa.eu/info/publications/getting-ready-changes-communication-readiness-end-transition-period-between-european-union-and-united-kingdom_sk.

OBCHOD S TOVAROM ⁽²⁾

Povinnosti dovozcu/vývozcu

Právne predpisy EÚ ukladajú podnikom rôzne povinnosti v závislosti od toho, v ktorej časti dodávateľského reťazca sa nachádzajú (napr. výrobca, dovozca, veľkoobchodný distribútor atď.).

Od 1. januára 2021 sa podniky EÚ, ktoré v súčasnosti nakupujú tovar zo Spojeného kráľovstva a umiestňujú ho na trh EÚ, stanú dovozcami, zatiaľ čo tie, ktoré v súčasnosti distribuujú výrobky do Spojeného kráľovstva, sa stanú vývozcami. To znamená, že budú musieť dodržiavať nový súbor povinností podľa platných pravidiel Únie.

- Som si vedomý povinností vývozcu/dovozcu podľa platných pravidiel Únie, najmä ak mám zatiaľ len malé alebo nemám žiadne skúsenosti s obchodovaním s tretími krajinami?

Colné formality a kontroly tovaru

Od 1. januára 2021 sa na všetok tovar prichádzajúci na colné územie EÚ zo Spojeného kráľovstva alebo odchádzajúci z colného územia EÚ do Spojeného kráľovstva budú uplatňovať colné predpisy vyžadované podľa práva EÚ. Aj keby sa medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom vytvorila ambiciózná zóna voľného obchodu s nulovými clami a nulovými colnými kvótami na tovar a so spoluprácou v colnej a regulačnej oblasti, všetky výrobky obchodované medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom budú podliehať všetkým platným kontrolám dodržiavania regulačných požiadaviek a kontrolám dovozu na účely zaistenia bezpečnosti, ochrany zdravia a iné účely verejnej politiky.

- Som oboznámený s colnými formalitami EÚ, ktoré sa budú uplatňovať po brexite, najmä ak mám zatiaľ len malé alebo nemám žiadne skúsenosti s obchodovaním s tretími krajinami?
- Sú moje dodávateľské reťazce pripravené na dlhšie časové rámce, ktoré vyplývajú z týchto dodatočných formalít a postupov?

Pravidlá pôvodu

Od 1. januára 2021 budú spoločnosti musieť preukazovať status pôvodu tovaru, s ktorým obchodujú, aby sa na takýto tovar mohlo vzťahovať preferenčné zaobchádzanie podľa prípadnej budúcej dohody medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom. Tovar, ktorý nebude spĺňať požiadavky na pôvod, bude podliehať clu, a to aj v prípade, že sa na základe obchodnej dohody medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom budú uplatňovať nulové clá a nulové colné kvóty. Bude to mať vplyv aj na obchod medzi EÚ a jej preferenčnými partnermi, keďže tovar so zložením pochádzajúcim zo Spojeného kráľovstva (pokiaľ ide o materiál aj spracovateľské operácie) sa na základe preferenčných obchodných dojednaní stane „nepôvodným“.

- Som oboznámený s príslušnými postupmi a dokladmi na preukázanie statusu pôvodu tovaru?
- Prispôbil som náležitým spôsobom svoje vyhlásenia dodávateľa vrátane dlhodobých vyhlásení dodávateľa?

DPH a spotrebné dane

Od 1. januára 2021 sa zmenia pravidlá pre platbu a vrátenie dane z pridanej hodnoty (DPH). Týka sa to tovaru aj služieb. Okrem toho sa pri dovoze tovaru zo Spojeného kráľovstva na územie DPH Európskej únie bude na tovar podliehajúci spotrebnej dani (alkoholické nápoje, tabakové výrobky atď.) vzťahovať spotrebná daň.

- Som oboznámený s príslušnými postupmi v oblasti DPH?
- Zohľadnil som v rámci organizácie svojho dodávateľského reťazca dlhšie časové rámce, ktoré vyplývajú z týchto dodatočných formalít a postupov?

⁽²⁾ Zmeny opísané v tomto oddiele sa nebudú uplatňovať na obchod medzi EÚ a Severným Írskom, na ktorý sa popri prípadnej dohode o budúcom partnerstve bude po skončení prechodného obdobia uplatňovať protokol o Írsku a Severnom Írsku, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou dohody o vystúpení. Ďalšie uplatňovanie protokolu po štyroch rokoch od skončenia prechodného obdobia bude podliehať súhlasu zákonodarného zhromaždenia Severného Írska.

Osvedčenia, povolenia, značenie alebo označovanie

Od 1. januára 2021 už povolenia na uvedenie na trh vydané úradmi Spojeného kráľovstva nebudú platné na účely umiestnenia výrobkov na trh Únie. To napríklad znamená, že automobil s typovým schválením, ktoré vydalo Spojené kráľovstvo, sa už nemôže predávať na jednotnom trhu.

Ak právne predpisy EÚ vyžadujú osvedčenie výrobku notifikovaným orgánom EÚ (napr. v prípade niektorých zdravotníckych pomôcok, strojových zariadení alebo stavebných výrobkov), výrobky osvedčené orgánmi so sídlom v Spojenom kráľovstve už nebude možné predávať na jednotnom trhu.

Podobne platí, že značenia alebo označenia výrobkov umiestnených na trh Únie, ktoré odkazujú na orgány alebo osoby usadené v Spojenom kráľovstve, už nebudú v súlade s požiadavkami Únie na označovanie.

- Previedol som osvedčenia a povolenia vydané orgánom alebo úradom so sídlom v Spojenom kráľovstve na orgán alebo úrad so sídlom v EÚ27, alebo som požiadal o nové osvedčenia a povolenia?
- Zabezpečil som, aby výrobky umiestnené na trh EÚ boli správne označené a značené?

Chemikálie

Od 1. januára 2021 sa pravidlá EÚ týkajúce sa registrácie, hodnotenia, autorizácie a obmedzovania chemikálií (REACH) už nebudú uplatňovať v Spojenom kráľovstve. Registrácie výrobcov usadených v Spojenom kráľovstve už v EÚ nebudú platné.

- Zabezpečil som, aby moje látky boli zaregistrované u výrobcu alebo dovozcu v EÚ, alebo som vymenoval osobu v EÚ, ktorá je za tento dovoz právne zodpovedná ako oficiálny registrujúci danej látky?
- Overil som si ako následný užívateľ, či látky, ktoré používam, sú riadne zaregistrované?

POSKYTOVANIE SLUŽIEB

Od 1. januára 2021 už v EÚ nebudú platné povolenia, ktoré udelili úrady Spojeného kráľovstva podľa rámca pre jednotný trh EÚ. Týka sa to najmä oblastí finančných služieb, dopravy, audiovizuálnych médií a energetických služieb.

Na získanie prístupu na trh Únie budú musieť poskytovatelia služieb a odborníci usadení v Spojenom kráľovstve preukázať súlad so všetkými pravidlami, postupmi a/alebo povoleniami, ktoré sa týkajú poskytovania služieb v EÚ cudzími štátnymi príslušníkmi a/alebo spoločnosťami z krajín mimo EÚ. Tieto požiadavky sú často stanovené vo vnútroštátnych režimoch. Poskytovatelia služieb z EÚ a odborníci usadení v Únii a pôsobiaci v Spojenom kráľovstve budú musieť preukázať súlad so všetkými relevantnými pravidlami Spojeného kráľovstva.

- Zvážil som, či potrebujem/môžem naďalej využívať služby poskytované subjektmi usadenými v Spojenom kráľovstve?
- Využívam pri svojej podnikateľskej činnosti licencie alebo povolenia vydané úradmi Spojeného kráľovstva? Požiadal som o podobné licencie alebo povolenia v EÚ27 alebo som previedol takéto licencie alebo povolenia vydané v Spojenom kráľovstve na úrad v EÚ27?
- Overil som si ako klient/zákazník, či môj poskytovateľ má licenciu alebo povolenie, ktoré sú potrebné na poskytovanie služieb v EÚ?

Finančné služby

Od 1. januára 2021 už nebudú platné povolenia na poskytovanie služieb zo Spojeného kráľovstva do krajín EÚ. Poskytovanie finančných služieb zo Spojeného kráľovstva do krajín EÚ bude možné podľa príslušných pravidiel daného členského štátu pre tretie krajiny.

- Zvážil som, či sa potrebujem/môžem naďalej spoliehať na poskytovateľov finančných služieb zo Spojeného kráľovstva?
- Ak pôsobím v Spojenom kráľovstve, som oboznámený s pravidlami Spojeného kráľovstva týkajúcimi sa poskytovania finančných služieb?

Letecká doprava

Od 1. januára 2021 už leteckí dopravcovia, ktorí sú držiteľmi licencií vydaných osvedčujúcim orgánom Spojeného kráľovstva na komerčnú leteckú dopravu cestujúcich, poštových zásielok a/alebo nákladu, nebudú môcť poskytovať letecké dopravné služby v rámci Európskej únie. Leteckí dopravcovia a držiteľia osvedčení o bezpečnosti letectva v EÚ budú musieť zabezpečiť a zachovať dodržiavanie požiadaviek EÚ vrátane požiadaviek na letecké spoločnosti týkajúcich sa hlavného miesta podnikateľskej činnosti a väčšinového vlastníctva a kontroly EÚ, ako aj dodržiavanie *acquis communautaire* EÚ v oblasti bezpečnosti letectva.

- Som oboznámený so všetkými príslušnými požiadavkami týkajúcimi sa osvedčovania a dodržiavam ich?

Prevádzkovatelia cestnej dopravy

Od 1. januára 2021 už prevádzkovatelia cestnej dopravy, ktorí sú usadení v Spojenom kráľovstve, nebudú držiteľmi licencie Spoločenstva. Nebudú tak už môcť využívať výhody vyplývajúce z automatických práv na prístup na jednotný trh, ktoré so sebou táto licencia prináša, a to konkrétne právo prevádzkovateľov z EÚ vykonávať cesty a prepravovať tovar v rámci EÚ.

Prevádzkovateľov dopravy a logistických služieb sa dotknú zmeny vo formalitách požadovaných pri prekračovaní hranice medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ ⁽³⁾. Formality na hraniciach budú mať vplyv aj na vodičov, cestujúcich a cezhraničných pracovníkov. To zahŕňa aj hraničné kontroly osôb – vrátane overovania požiadaviek na vstup a pobyt, pečiatkovania cestovných pasov, a prípadne vízovej povinnosti.

- Som oboznámený so všetkými príslušnými požiadavkami týkajúcimi sa osvedčovania a dodržiavam ich?
- Zohľadnil som v rámci organizácie svojho dodávateľského reťazca dlhšie časové rámce, ktoré vyplývajú z týchto dodatočných hraničných kontrol a formalít?

Odborná kvalifikácia

Od 1. januára 2021 sa na Spojené kráľovstvo už nebudú vzťahovať pravidlá EÚ o uznávaní odborných kvalifikácií. Štátni príslušníci Spojeného kráľovstva bez ohľadu na to, kde nadobudli svoje kvalifikácie, a občania EÚ s kvalifikáciami nadobudnutými v Spojenom kráľovstve si ich budú musieť dať formálne uznať v príslušnom členskom štáte na základe pravidiel danej krajiny pre uznávanie kvalifikácií z tretích krajín. V mnohých prípadoch je tento proces uznávania náročnejší.

- Bola moja odborná kvalifikácia/odborná kvalifikácia mojich zamestnancov, ktorá bola získaná v Spojenom kráľovstve, vzájomne uznaná?

⁽³⁾ S výnimkou Severného Írska, na ktoré sa v súlade s protokolom o Írsku a Severnom Írsku bude naďalej vzťahovať obmedzený súbor pravidiel Únie s cieľom zabrániť colným kontrolám na ostrove Írsko.

ENERGETIKA

Od 1. januára 2021 sa Spojené kráľovstvo už nebude podieľať na špecializovaných platformách Únie, hoci bude môcť, samozrejme, aj naďalej využívať elektrické a plynárenské prepojovacie vedenia. Na obchodovanie s elektrinou na prepojovacích vedeniach s Veľkou Britániou sa namiesto toho budú využívať alternatívne záložné riešenia ⁽⁴⁾. Tieto riešenia by mali umožniť pokračovanie obchodu s elektrinou, aj keď nie na tej istej úrovni účinnosti ako v rámci súčasného jednotného trhu.

⇒ Overil som si, či využívam obchodovanie cez elektrické prepojovacie vedenia s Veľkou Britániou, a uskutočnil som potrebné kroky na prispôbenie sa novému regulačnému prostrediu?

PRÁVO OBCHODNÝCH SPOLOČNOSTÍ A OBČIANSKE PRÁVO

Spoločnosti zaregistrované v Spojenom kráľovstve

Od 1. januára 2021 budú spoločnosti zaregistrované v Spojenom kráľovstve spoločnosťami tretích krajín a nebudú sa automaticky uznávať. Ich uznanie bude podliehať vnútroštátnemu právu pre spoločnosti zaregistrované v tretej krajine. Pobočky spoločností zaregistrovaných v Spojenom kráľovstve, ktoré sa nachádzajú v členských štátoch EÚ, budú pobočkami spoločností tretích krajín.

Dcérske spoločnosti spoločností Spojeného kráľovstva pôsobiace v Únii sú v zásade spoločnosťami z EÚ a budú sa na ne aj naďalej vzťahovať všetky príslušné právne predpisy Únie a vnútroštátne právne predpisy.

⇒ Ak je moja spoločnosť zaregistrovaná v Spojenom kráľovstve, overil som si vo vnútroštátnych právnych predpisoch, že umiestnenie ústrednej správy alebo hlavného miesta podnikania v EÚ postačuje na to, aby bol zachovaný jej status spoločnosti z EÚ?

Zmluvy – doložky o súdnej príslušnosti

Od 1. januára 2021 sa už nebudú uplatňovať pravidlá Únie uľahčujúce cezhraničné uznanie a vykonávanie rozsudkov v EÚ a v Spojenom kráľovstve počas prechodného obdobia ⁽⁵⁾. Rozsudky vydané súdom Spojeného kráľovstva už nemusia byť v Európskej únii rýchlo vykonateľné v porovnaní so súčasnou situáciou.

⇒ Preveril som vo svojich obchodných zmluvách voľbu súdnej príslušnosti Spojeného kráľovstva?

OSTATNÉ ASPEKTY: ÚDAJE, DIGITÁLNE PRÁVA A PRÁVA DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

Ochranné známky a dizajny, zemepisné označenia, práva k odrodám rastlín

Aj keď od 1. januára 2021 zostávajú podľa dohody o vystúpení chránené existujúce jednotné práva duševného vlastníctva EÚ (ochranné známky EÚ, dizajny Spoločenstva, práva Spoločenstva k odrodám rastlín a zemepisné označenia), akékoľvek nové jednotné práva EÚ budú mať obmedzený územný rozsah pôsobnosti, keďže už nebudú mať účinok v Spojenom kráľovstve. ⁽⁶⁾

⇒ Uskutočnil som potrebné kroky na zabezpečenie toho, aby boli moje práva duševného vlastníctva v Spojenom kráľovstve naďalej chránené?

⁽⁴⁾ To sa netýka elektrických prepojovacích vedení medzi Severným Írskom a Írskom, keďže podľa článku 9 protokolu o Írsku a Severnom Írsku bude Severné Írsko aj naďalej súčasťou integrovaného jednotného trhu s elektrinou na celom ostrove Írsko.

⁽⁵⁾ Je takisto dôležité poznamenať, že od 1. januára 2021 už nebude dostupná platforma EÚ na riešenie sporov online (RSO) na účely mimosúdneho riešenia sporov medzi spotrebiteľmi s pobytom v Európskej únii a obchodníkmi usadenými v Spojenom kráľovstve.

⁽⁶⁾ Existujúce jednotné práva sú v Spojenom kráľovstve zaručené podľa článkov 54 a 57 dohody o vystúpení tak, že sú zmenené na práva Spojeného kráľovstva.

Osobné údaje

Od 1. januára 2021 sa na prenos osobných údajov z EÚ do Spojeného kráľovstva vzťahujú pravidlá týkajúce sa prenosu údajov do tretích krajín, ako sa stanovuje vo všeobecnom nariadení EÚ o ochrane údajov (GDPR) ⁽⁷⁾ alebo v smernici o presadzovaní práva ⁽⁸⁾.

Týka sa to mnohých sektorov podnikania, najmä ak podniky z EÚ naďalej spolupracujú s dátovými centrami umiestnenými v Spojenom kráľovstve.

⇒ Uskutočnil som potrebné kroky na zabezpečenie súladu s pravidlami EÚ, ak prenášam osobné údaje do Spojeného kráľovstva?

⁽⁷⁾ Nariadenie (EÚ) 2016/679, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1594051658864&uri=CELEX:32016R0679>.

⁽⁸⁾ Smernica (EÚ) 2016/680, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32016L0680>.

KDE MÔŽEM NÁJSŤ VIAC INFORMÁCIÍ A KTO MI MÔŽE POMÔČŤ?

- ⇒ Webové sídlo Európskej komisie obsahuje viac ako 70 oznamov o pripravenosti, ktoré sa týkajú širokej škály hospodárskych odvetví. Majú pomôcť všetkým účastníkom trhu, aby sa pripravili. Neustále sa aktualizujú o ďalšie sektory a informácie a budú preložené do všetkých jazykov EÚ.
- ⇒ Navštívte webové sídla útvarov a agentúr Európskej komisie pôsobiacich v oblasti, ktorá sa týka vás, vašej rodiny a vášho podnikania.
- ⇒ Ak chcete získať doplňujúce informácie a pomoc, obráťte sa na vnútroštátne orgány, vašu miestnu obchodnú a priemyselnú komoru alebo na vaše odvetvové združenie.